

TIEDOKSI

Nimityksiä

Hankenin kansantaloustieteen professori *Rune Stenbacka* on nimitetty Göteborgin yliopiston toimialan taloustieteen (industriell ekonomi) professoriksi 1. syyskuuta 2006 alkaen.

VTT *Leena Mörttinen* aloitti Nordean Suomen pääekonomistina maaliskuussa. Uuteen tehtäväänsä Mörttinen siirtyi Suomen Pankista, jossa hän toimi viimeksi neuvonantajana rahoitusmarkkina- ja tilasto-osastolla.

Yliopistoissa käynnissä olevia virantäyttöprosesseja

Helsingin yliopiston kansantaloustieteen laitoksella on käynnissä kahden yliopistolehtorin, makrotaloustieteen 5-vuotisen professorin viran sekä julkistalouden professuurin 5-vuotisen viransijaisuuden täytöt. Yliopistonlehtorin virkoihin tuli kolme hakemusta soveltavan ekonometrian virkaan ja 11 hakemusta soveltavan mikrotaloustieteen virkaan. Makrotaloustieteen professuuria on hakenut kuusi kandidaattia. Asiantuntijoiksi on nimitetty professorit *Ragnar Nymoen* (Oslo yliopisto), *Pekka Ilmakunnas* (HKKK) sekä *Jordi Gali* (MIT). Julkistalouden professuurin viranhoitoa on hakenut neljä kandidaattia. Asiantuntijoina toimivat professorit *Matti Pohjola* (HKKK) ja *Karl-Gustav Löfgren* (Uumajan yliopisto).

Tampereen yliopistossa avoinna olevaa kansantaloustieteen professuuria on hakenut yhdeksän henkilöä. Asiantuntijoiksi on nimetty professorit *Johan Willner* (Åbo Akademi), *Christian Schultz* (Kööpenhaminan yliopisto) ja *Peter Englund* (Tukholman kauppakorkeakoulu).

Vaasan yliopistossa on käynnissä kansantaloustieteen professorin, yliopistolehtorin ja yliassistentin virkojen täytöt. Professorin virkaan tuli 11 hakemusta ja asiantuntijoiksi on valittu professorit *Paavo Okko* (TuKKK) ja *Jaakko Pehkonen* (Jyväskylän yliopisto). Yliopistolehtorin ja yliassistentin virkoja haki kumpaakin 7 henkilöä.

Kunniaohjeita Helsingin yliopistossa

Helsingin yliopiston Valtiotieteellisen tiedekunnan vuoden 2006 promootiossa vihittiin kunniaohjeiksi mm. *Mervyn King* ja *Timo Relander*. Englannin keskuspankin pääjohtaja King tuli tunnetuksi taloustieteilijänä, joka ratkaisi millä tavalla verotusjärjestelmän vaikutukset yritysten rahoitus- ja investointipäätöksiin tulee analysoida. Hän on toiminut professorina useassa huippuyliopistossa Englannissa ja Yhdysvalloissa, viimeksi London School of Economicsissa. King siirtyi 1990-luvun alussa Englannin keskuspankkiin, jonka pääjohtajaksi hän nousi vuonna 1998.

Pääjohtaja emeritus Relander on työskennellyt useissa valtionhallinnon ja elinkeinoelämän merkittävissä virka- ja luottamustehtävissä. Hän on vaikuttanut voimakkaasti kansantalouden tilinpidon käytön edistämiseen makrotaloudellisena analyysivälineenä ja tosiasiapohjaisen keskustelun lähtökohtana. Relander jäi eläkkeelle Tilastokeskuksen pääjohtajan virasta vuonna 2001.

Eino H. Laurila -kansantulomitali Jouko Pauniolle

Vuoden 2006 Eino H. Laurila -kansantulomitali on myönnetty emeritusprofessori, valtiotieteen tohtori *Jouko Pauniolle*. Perusteluissa Paunio mainitaan toimineen kansantalouden kehityksen ja rakenteiden ansiokkaana tutkijana, opettajana ja tutkimustyön ohjaajana sekä tieteellisten tutkimusyhteisöjen vetäjänä. Hän on pitänyt työssään kansantalouden tilinpitoa taloudellisen ajattelun peruskehikkona, tutkimuksen jäsentäjänä ja monipuolisena tietolähteenä sekä tähdentänyt kansantalouden tilinpidon yliopistotasoisesta opetuksen merkitystä. Kansantalouden tilinpidon käyttäjänä professori Paunio on ollut aloitteellinen kansantalouden tilinpidon tietosisällön kehittäjä ja sen käytettävyyden parantaja.

Jouko Paunio toimi työuransa aikana muun muassa Tilastokeskuksessa, Suomen Pankissa, Suomen Akatemian tutkijaprofessorina, Euroopan talouskomission tutkimusjohtajana ja Helsingin yliopiston kansantaloustieteen professorina. Hän jäi eläkkeelle professorin virasta vuonna 1993.

Eino H. Laurila -kansantulomitali on tunnustus merkittävästä työstä kansantaloudellisen tutkimuksen ja etenkin kansantalouden kuvausjärjestelmien kehittämisen, soveltamisen ja tunnettuuden hyväksi. Sen jaosta päättävät Ekonomiska Samfundet i Finland, Kansantaloudellinen Yhdistys, Suomen Tilastoseura, Taloustieteellinen Seura, Tilastokeskus ja Yrjö Jahnssoonin Säätiö.

HECERin huippuyksikköhakemus etenee Suomen Akatemiassa

HECERin hakemus ”Markkinoiden epätäydell-

lisyyksien tutkimuksen huippuyksikkö” on päässyt toiselle hakukierrokselle Suomen Akatemian huippuyksikköhaussa. Haun toisen kierroksen jättöpäivämäärä on kesäkuun lopussa.

Tutkimusyksikön kantava ajatus on nimensä mukaisesti tutkia markkinoiden epätäydellisyyksiä ja niiden vaikutusta talouden toimintaan. Yksikkö on tarkoitettu muodostaa kolmesta tutkimusryhmästä, joiden välillä on huomattavia komplementaarisuuksia niin kysymystenasettelun kuin tutkimusmenetelmienkin osalta. Työn ja julkistaloustieteen ryhmää vetää *Erkki Koskela*, joka on samalla koko hankkeen johtaja. Teoriaryhmää vetävät *Klaus Kultti* ja *Juuso Välimäki* ja toimialan taloustieteen ryhmää *Rune Stenbacka* ja *Otto Toivanen*.

Tutkimusyksikön on tarkoitus rekrytoida suhteessa enemmän jo väitelleitä (ml. senioritaso) tutkijoita kuin kansantaloustieteen tähänastisella huippuyksiköllä RAKAlla on. Tämä heijastelee suurelta osin muuttunutta tilannetta suomalaisessa kansantaloustieteen tutkimuksessa: tohtorituotantomme on vakaammalla pohjalla kuin RAKAN aloittaessa, osin kiitos RAKAN. Kaiken kaikkiaan Suomen Akatemiaan tuli 113 hakemusta, joista 44 pääsi toiselle kierrokselle.

Myös julkisen valinnan huippuyksikköhakemus pääsi jatsoon

Turun kauppakorkeakoulun, Turun yliopiston ja Hampurin yliopiston yhteinen huippuyksikköhanke ”Finnish Centre of Excellence in Public Choice Research” eteni toiselle kierrokselle Suomen Akatemian huippuyksikköhaussa. Hankkeessa on mukana neljän turkulaisen laitoksen lisäksi Hampurin yliopiston taloustieteen laitos ja se kattaa kolme tieteenalaa: kansantaloustieteen, valtio-opin ja filosofian.

Julkisen valinnan tutkimuksella on Turussa vahvat perinteet. Huippuyksikköhankkeen tutkijoilla onkin runsaasti kokemusta yhteistyöstä aiemmista muun muassa Yrjö Jahnssonin säätiön rahoittamista projekteista. Turkulaisella julkisen valinnan tutkimusperinteellä oli myös suuri vaikutus siihen, että European Public Choice Societyn vuotuinen konferenssi järjestettiin ensi kerran Suomessa Turun kauppakorkeakoulun ja Turun yliopiston yhteistyönä huhtikuussa 2006.

Julkisen valinnan huippuyksikköhanketta johtaa akatemiaprofessori *Hannu Nurmi* (Turun yliopisto). Muina tutkijoina ovat *Mika Widgrén* (Turun kauppakorkeakoulu), *Eerik Lagerstetz*, *Hannu Salonen*, *Matti Virén*, *Kaisa Herne*, *Maija Setälä* ja *Matti Wiberg* (Turun yliopisto) sekä *Manfred Holler* (Hampurin yliopisto).

Sähkömarkkinoiden toimivuus selvitetään

Kauppa- ja teollisuusministeri *Mauri Pekkarinen* nimitti huhtikuussa KTL *Matti Purasjoen* selvitysmieheksi selvittämään sähkön tukku- ja vähittäismarkkinoiden toimivuutta. Purasjoki on aiemmin toiminut Kilpailuviraston ylijohtajana.

Selvitysmiehen tehtävä on selvittää sähkön tukku- ja vähittäismarkkinoiden toimivuuteen vaikuttavat kilpailutekijät, markkinoiden toimivuutta uhkaavat tai toimivuuteen vaikuttavat piirteet sekä tehdä ehdotukset keinoista lisätä kilpailua sähkön tukku- ja vähittäismarkkinoilla. Analyysissä pitää erotella sähkömarkkinoiden rakenteista ja mekanismeista johtuvat puutteet niistä ongelmista, joita EU:n päästökaupan alkaminen on aiheuttanut. Selvityksessä tulee myös kiinnittää huomiota viimeaikai-

seen sähkön hintakehitykseen ja analysoida syitä tähän kehitykseen.

Selvityksen tulosten tulee olla kauppa- ja teollisuusministeriön käytettävissä syyskuun lopussa 2006 ja selvitystyön loppuraportti tulee luovuttaa ministeriölle marraskuun 2006 loppuun mennessä.

Globalisaatiohaasteet Euroopalle ja Suomelle kartoitetaan

Pääministeri on antanut talousneuvoston sihteeristölle tehtäväksi selvittää koti- ja ulkomaisten asiantuntijoiden ja tutkimuslaitosten avustamana globalisaatiota, sen Euroopalle ja Suomelle asettamia politiikkahaasteita ja globalisaatiopolitiikan vastauksia näihin haasteisiin.

Hanke on jatkoa vuonna 2004 toteutetulle Suomi maailmantaloudessa -selvitykselle. Hanke saattaa uusimman tutkimustiedon pohjalta ajan tasalle arvion globalisaatioketkeytyksen luonteesta ja tarkastelee aiempaa laajemmin politiikkahaasteita koko Euroopan näkökulmasta.

Selvitys on osa Suomen EU-puheenjohtajakauden ohjelmaa ja sillä pyritään ennen kaikkea vauhdittamaan Euroopan unionissa käytävää globalisaatiota, Euroopan kilpailukyky politiikkaa ja Lissabonin strategiaa koskevaa keskustelua.

Hanke jakautuu kahteen pääosaan siten, että yhtäältä tarkastellaan globalisaatioketkeytystä ja siihen liittyviä politiikkahaasteita yleensä sekä niihin vastaamista koko Euroopan näkökulmasta. Tältä osin tarkastelu rakentuu kansainvälisiltä korkean tason asiantuntijoilta tilattavien katsauksien ja puheenvuorojen varaan. Erityistä huomiota kiinnitetään Euroopan kykyyn luoda ja ottaa käyttöön kilpailukykyisiä

innovaatioita ja markkinoiden toimivuuden merkitykseen tässä.

Hankkeen toisessa pääosassa analysoidaan – eurooppalaista yleisöä ajatellen esimerkkinä – Suomen talouden sopeutumista uusiin olosuhteisiin, tulevaisuuden sopeutumispaineita ja mahdollisuuksia ja niistä nousevia politiikka-haasteita ja politiikan kehittämistarpeita pidemmällä aikajänteellä. Tämän osan tarkastelut rakentuvat pääosin kotimaisilta tutkimuslaitoksilta tilattavien pienimuotoisten selvitysten ja viranomaisten tuottaman aineiston varaan. Lopuksi arvioidaan syntyneen materiaalin, asiantuntijakuulemisten ja hankkeeseen liittyvien seminaarien ja muiden tapahtumien antaman tiedon pohjalta globalisaatiopolitiikan kehittämistarpeita.

Yleinen analyysi ja Euroopan politiikka-haasteista koskevat osat pyritään saamaan valmiiksi syyskuussa. Suomea koskeva osa valmistuu joulukuussa, jolloin koko hanke raportoidaan suomeksi ja englanniksi.

Selvitystyön kokonaisuudesta vastaa talousneuvoston sihteeristön päällikkö *Vesa Vibriälä*. Hankkeen projektipäällikkönä on FT *Maarit Lindström*.

European Public Choice Society kokoontui Turussa

Turun kauppakorkeakoulu ja Turun yliopisto järjestivät European Public Choice Societyn vuosittaisen konferenssin (EPCS2006) Turussa 20.–23. huhtikuuta. Konferenssi järjestettiin nyt ensi kerran Suomessa. Kokous keräsi 214 osanottajaa 27 maasta ja siellä kuultiin neljän plenum-esitelmän lisäksi 192 tarjottua esitelmää. Turun konferenssi oli järjestyksessään 26:s Euroopan kokous. EPCS on nyt järjestetty 16 Euroopan maassa.

Plenum-luennoista vastasivat *Richard Baldwin* (Graduate Institute for International Studies, Geneve), *Jakob de Haan* (University of Groningen), *Manfred Holler* (University of Hamburg) sekä *Donald Saari* (University of California, Irvine). Konferenssin järjestely- ja ohjelματοimikunnan puheenjohtajana toimi *Mika Widgrén* (Turun kauppakorkeakoulu).

European Public Choice Society syntyi parinkymmenen tutkijan keskuudessa Baselissa vuonna 1972 noin 15 vuotta sen jälkeen, kun julkisen valinnan tutkimussuunta oli syntynyt USA:ssa. Aina 1980-luvulla asti se oli hyvin epäformaali yhteisö eikä sillä vieläkään ole varsinaista jäsenyyttä. Jäsenyys syntyy osallistumisesta EPCS-konferenssiin.

Maahanmuutosta pidettiin seminaari

Kansantaloudellinen Yhdistys, Taloustieteellinen seura ja Ekonomiska Samfundet järjestivät yhteistyössä Suomen taloustieteellisten yhdistysten yhteistyötoimikunnan kanssa yhteisseminaarin maahanmuutosta Säätytalolla 27. huhtikuuta 2006. Professori *Christian Dustmann* (University College London ja Center for Research and Analysis of Migration) piti ensimmäisen esitelmän. Hänen puheensa perustui hiljattain ilmestyneeseen kirjaan ”Immigration, Jobs and Wages: Theory, Evidence and Opinion”.

Professori Dustmann osoitti, että maahanmuutto ei välttämättä vaikuta kouluttamattoman väestön palkkatasoon. Tätä tukevat myös empiiriset tutkimukset. Hän totesi, että vähemmän koulutettu väestö suhtautuu kuitenkin yleensä epäluuloisemmin maahanmuuttoon, koska pelkää julkisen talouden tasapainon vaarantuvan. Maahanmuuttajien ei sen sijaan pelätä vaikuttavan työmahdollisuuksiin. Dust-

mann kiinnitti myös huomiota siihen, että maahanmuuttajien osalta suuren ongelman voi muodostaa maahanmuuttajien perheet toisessa tai kolmannessa polvessa. Iso-Britannia on tosin onnistunut integroimaan maahanmuuttajat aktiiviseksi osaksi yhteisöä, kun taas Ranska ei. Iso-Britanniassa maahanmuuttajien sosioekonominen asema (ja esimerkiksi keskimääräinen koulutusaste) ei ole huonompi kuin alkuperäisväestön.

Seminaarin toisen esitelmän piti maahanmuutosta väitöskirjaa tekevä *Matti Sarvimäki* (Helsingin kauppakorkeakoulu ja VATT). Hän näytti, että vuonna 2004 Suomessa oli maahanmuuttajia noin 150 000. Heidän osuutensa väestöstä on siten Euroopan maiden alhaisimpia (2,5 %), vaikka määrä onkin suhteellisen nopeasti kasvamassa. Toistaiseksi työpaikan vuoksi Suomeen muuttavien määrä on melkein olematon. 35 % muuttajista muuttaa suomalaisen puolison ja 20 % inkerinsuomalaisuuden vuoksi. Sarvimäen mukaan maahanmuuttajien todennäköisyys saada töitä Suomessa on muita noin puolet alempi.

Nordic Finance Network (NFN) – Rahoituksen alan Pohjoismainen yhteistyöverkosto perustettu

Nordic Finance Networkin (NFN) perustamiskokous pidettiin maaliskuun 31. päivänä 2006 Helsingin kauppakorkeakoulussa. NFN on kevyt verkosto-organisaatio, joka kokoaa yhteen kaikki tärkeimmät rahoituksen tohtorikoulutusta antavat yksiköt Pohjoismaissa. Yhteensä mukana on 14 yliopistoa Norjasta, Ruotsista, Suomesta ja Tanskasta.

Verkoston keskeisenä tavoitteena on edistää rahoituksen tutkimusyhteistyötä ja tohtorikoulutusta Pohjoismaissa. NFN täydentää verkos-

tossa mukana olevien yksiköiden omia rahoituksen tohtoriohjelmiä, lisää tohtorikoulutuksen kurssien monipuolisuutta sekä edistää tohtorikoulutuksen laadullista kehittämistä. NFN kannustaa aktiivisesti rahoituksen tohtoriopiskelijoiden ja tutkijoiden liikkuvuutta sekä yhteistyötä Pohjoismaissa.

Nordic Finance Networkin isäntäyksikkönä toimii Graduate School of Finance (GSF) Helsingin kauppakorkeakoulussa. Verkoston kotisivut avautuvat touko-kesäkuussa GSF:n verkkosivujen yhteyteen osoitteeseen <http://project.hkkk.fi/gsf/> Lisätietoja hankkeesta antaa johtaja *Mikko Leppämäki*.

Turussa uusi Discussion Papers -sarja

Aboa Centre for Economics (ACE) on ryhtynyt julkaisemaan sähköistä Discussion Papers -sarjaa. Ensimmäinen keskustelualoite ”Intergenerational Mobility and Macroeconomic History Dependence” ilmestyi maaliskuussa, ja sen kirjoittajat ovat *Stefan Napel* Hampurin yliopistosta ja *Dilip Mookherjee* Bostonin yliopistosta. Sarjassa on tarkoitus julkaista vuosittain 10–15 paperia.

ACE on Turun kolmen yliopiston vuonna 1998 perustama yhteistyöelin. Sen osapuolet ovat Turun kauppakorkeakoulun kansantaloustieteen oppiaine, Åbo Akademin nationalekonomi-oppiaine ja Turun yliopiston taloustieteen laitos. Toiminta-ajatuksena on koordinoita kansantaloustieteen tutkimusta ja opetusta sekä syventää kaikin puolin muutenkin yhteistyötä.

ACEn johtoryhmän puheenjohtaja on professori *Mika Widgrén* Turun kauppakorkeakoulusta. Verkkosivut ovat osoitteessa www.tse.fi/ace, mistä myös DP-sarjan paperit ovat ladattavissa. □